

NACHOEM WIJNBERG

Alle collega's dood

vangenep
amsterdam

Eerste druk april 2015

© 2015 Nachoem Wijnberg | Uitgeverij Van Gennep

Nieuwezijds Voorburgwal 330, 1012 RW Amsterdam

Ontwerp omslag Léon Groen

Drukwerk Bariet, Steenwijk

ISBN 978 94 6164 346 9 | NUR 301

www.uitgeverijvangennep.nl

Alle studenten gelukkig, alle collega's dood.

Of denk ik dat beter is: alle collega's dood, alle studenten zo tevreden en stil dat je je makkelijk kunt vergissen als je gevraagd wordt of ze nog in leven zijn.

Hij denkt niet dat het veel uitmaakt, zolang het maar geregeld is met de collega's.

Als er per ongeluk een bruiloftsfeest gebombardeerd is en er staat een foto op de voorpagina van de krant kijkt de Janprofessor meteen of hij niet een lijk ziet met het gezicht van een van zijn collega's.

Op de puinhopen bloeit hoop, is wat hij zegt.

Er is meer nieuws, want de Coca Cola-professor in marketing heeft drie mensen doodgeschoten.

De kans dat zoiets gebeurt is groter dan ik misschien zou denken, want er is meer dan één Coca Cola-professor in marketing. In ieder geval nog een in Zwitserland en een in Canada. Deze komt uit de Verenigde Staten. Hij had ook een kleine aanstelling in Amsterdam, aan de VU, maar die hebben hem meteen ontslagen, zodat in de Nederlandse kranten het nieuws werd: **VRIJE UNIVERSITEIT ONTSLAAT MOORDENDE PROFESSOR**. Er is ook tenminste één Pepsico-professor in marketing. Die komt uit Nederland maar werkt in Dallas of Houston, al heeft hij ook

nog een gastaanstelling in Tilburg of Groningen of allebei. *That's how the great men live and the extremely large of feet*, en dat wordt mij met grote vreugde gezegd door de Janprofessor.

Coca noch Pepsi wil de Janprofessor een leerstoel geven, maar ook hier is er nog hoop. Annika werkt voor een groot bedrijf, sinds kort zelfs als vicepresident *marketing and sales Europe*. Het bedrijf maakt fantasiewijnen, drankjes waar wijn in zit, maar meestal ook nog iets anders. Wijn en water, samen in een mooie fles. Australische wijn en Peruviaanse wijn in één fles, met drie druppels spuitwater erbij. Als zij haar bedrijf kan overhalen een leerstoel voor hem te betalen zal zij er ook voor zorgen dat die niet naar het bedrijf genoemd wordt, maar naar de Fanclub of, nog beter, naar de fans.

Dan wordt het Jan de Fanprofessor?

En dan zou het zijn vierde stoel zijn, want hij heeft er al drie. De leerstoel Marketinggeschiedenis is voor een halve werkweek, dan is er de stoel in Bedrijfs-economische geschiedenis, ook voor de helft, en dan is er nog de bijzondere stoel voor nul uren per week, in Economische Ideeëngeschiedenis. Ken ik iemand die drie – misschien eigenlijk tweeëneenhalve – bergtoppen tegelijk beklommen heeft?

De Janprofessor is degene die mij aan de Fanclub aangeboden heeft, en de Fanclub aan mij. Een *double play*, zegt hij.

De Fanclub is de club van vriendinnen waar hij het eerder over had. Het zijn niet allemaal vriendinnen van hem, misschien zou zelfs geen van hen zich zo willen noemen, maar ieder van hen is wel bevriend met ten minste een van de anderen. Zij hebben iemand zoals ik nodig en voor mij zou het een kans zijn iets anders te proberen – misschien heb ik er zelf ook ooit iets aan. Ik krijg een Fanclub en ik mag zelf bedenken wat ik de Fanclub wil aanbieden.

Dat is toch interessanter dan enkel als student rondlopen en af en toe een tentamen doen.

Hij wil mij graag meer vertellen over de fans.

Annika is drieënveertig, is een keer met een man en een keer met een vrouw getrouwd geweest. Ze verdient zeker drie of vier keer zoveel als de Janprofessor. Liselotte is eenentwintig, zij heeft een of twee baantjes – lui is ze niet – en is student aan een leraaropleiding. Ze wil lerares aardrijkskunde worden, maar voor de zekerheid doet ze ook een paar andere vakken. Hij kan zich haar voorstellen als een ontdekkingsreiziger, in haar eentje op een kameel in de Sahara. Misschien ook beter van niet – zij is zo iemand van wie je denkt dat haar niet snel iets ergs overkomt en dan gebeurt het toch.

Chloë is negentien, getrouwd en gescheiden en weer getrouwd met dezelfde man, allemaal binnen drie maanden. Ze studeert rechten, wil zich specialiseren in fiscaal recht. Ha, denk ik dat ik ooit zoiets voor mijzelf zou willen? Als belastingen net als dood zijn, zou het misschien mogelijk zijn om te oefenen met doden te spreken door te spreken met wie net zijn belasting betaald heeft? (Dat was de eerste keer dat hij het had over doden te laten spreken, maar hij zei er nog niet bij dat ze door mij zouden moeten spreken, en het was ook nog niet echt een voorstel.)

Dieke is achtentwintig of tweeëndertig. Hij heeft beide leeftijden horen noemen en durft haar nu niet meer te vragen welke juist is. Ze weegt negentig kilo en ze is ook langer dan ik. Misschien een meter negentig. Ze heeft een paar jaar niet gestudeerd, maar is dit jaar weer begonnen, ook met rechten. Zij heeft ook een baantje. Ze gaat op bezoek bij personen die de gemeente om hulp vragen. Als de aanvraag niet helemaal duidelijk is, laten ze die mensen

soms op kantoor langskomen om meer formulieren in te vullen en soms sturen ze Dieke op hen af om een rapport te schrijven.

Georgie is zesendertig – kan ik een dier noemen voor wie dat honderdacht jaar is? – houdt het niet goed uit in haar huidige baan, maar is ook bang om die te verliezen. Misschien ontslaan ze haar wel, ook als ze het goed uithoudt, want het gaat niet goed.

Marianne is eenenveertig. Hij kent haar al lange-lange-lange tijd. Zij is nu met Grote Wanja. Ze schrijft supermarktromans – het is misschien belangrijk te weten dat ze ooit goochelaarsassistente is geweest.

Nenthe is tussen de dertig en de veertig, getrouwd en heeft vijf of zes kinderen. Hij is vergeten wat voor werk ze doet.

Wendelien is begin veertig, ze heeft een lichamelijk probleem en loopt af en toe een beetje kreupel. Ze heeft de kunstacademie gedaan en schildert dieren en planten in felle kleuren. Ze werkt halve dagen, maar ook haar baan kan hij zich niet herinneren.

Het zou goed zijn als ik dit alles snel uit mijn hoofd leer. Het beste is als ik begin met Annika, Marianne, Liselotte en Dieke. Die zijn er bijna altijd.

Hij wilde ook dat ik wist dat Marianne, Wendelien en Dieke hem meteen gevraagd hadden of het wel een goed idee zou zijn als ik veel tijd aan de Fanclub zou besteden. Zou ik dan niet problemen krijgen met mijn studie? Ik was toch ergens halverwege? Hij had hen gerustgesteld door te zeggen dat economie of bedrijfskunde niet zo'n zware studie was – een groot deel van de studenten had ook nog een deeltijdbaantje en dan hadden ze nog tijd genoeg over. Iemand als ik (ze hadden mij toen nog niet gezien) zou makkelijk twee of drie fanclubs aankunnen.

Ooit sliep ik vaker dan een nacht per week met iemand in hetzelfde bed. Met wie ook alweer? Met Mijn Ex. De Janprofessor stelt graag meer vragen achter elkaar en dan mag ik kiezen met welke ik wil beginnen. Hij zou graag vaker meerkeuzevragen stellen, met verschillende antwoorden per vraag, want die kosten minder tijd om na te kijken. Maar hij wil vaak meteen daarna een van de mogelijke antwoorden veranderen. Hij kan zich nu ook al andere redenen voorstellen dat ik mij niet goed genoeg meer kan herinneren hoe Mijn Ex eruitzag. Juist als ik sterk naar haar verlang zou ik kunnen gaan denken dat ik me niet goed genoeg kan herinneren hoe zij eruitzag.

Ik zeg dat ik een paar dagen geleden nog geprobeerd heb me zo precies mogelijk te herinneren hoe ik eruitzag en hoe Mijn Ex eruitzag op de avond dat wij elkaar ontmoetten. Ik had zelfs precies dezelfde kleren aangetrokken als toen, maar ik dacht niet dat ik me daardoor meer had herinnerd.

Is dat iets waar ik bedroefd over ben of trots op ben? Ik vertel het namelijk alsof ik er trots op ben.

Hij denkt niet dat het mij veel pijn zou doen als ik mijn maagdelijkheid weer zou laten herstellen. Om me nog meer open te kunnen stellen voor wat nauwelijks op me afkomt. Maagd definiëren wij vandaag als geen *full intercourse*. De Janprofessor is geen maagd. Dat heeft hij toegegeven, al zegt hij dat hij er verder liever niet te veel over spreekt. Marianne en Georgie willen de procedure misschien uitvoeren – hij zal het ze vragen. Hij belooft dat hij bij me zal blijven terwijl het gebeurt en als het voorbij is, zal hij me iets geven om te lezen als ik in de eerste dagen na de ingreep rustig aan moet doen, het *HANDBOEK GOOCHELEN IN ZESENTWINTIG LESSEN*.

De Fanclub komt bijeen in een zaal boven een café. Het café is vlak bij de Business School, twee keer een hoek om en dan halverwege het volgende blok. De zaal bestaat uit twee ongelijke delen, alsof er vroeger een grote en een kleine kamer waren en de tussenliggende muur afgebroken is.

Achter in het café is een deur en daarachter een trap naar boven. Soms kan iemand de toiletten van het café niet vinden (dan moet je een trap áf, maar die is niet makkelijk te vinden) en loopt per ongeluk de trap óp. Dan doet hij aarzelend de deur van de zaal open, kijkt naar binnen en doet de deur weer dicht.

Toen ze voor het eerst Kleine Wanja zagen waren er veel OHHH!'s en AHHH!'s. De meesten vonden hem veel mooier dan mij. De Janprofessor zei dat ik mij daar geen zorgen over moest maken. Ze mochten al blij zijn dat ik er was.

Kleine Wanja is de zoon van Grote Wanja, maar niet van Marianne – ze zijn pas een paar jaar bij elkaar en Kleine Wanja zit in de hoogste klas van de middelbare school. Hij heeft lichtgroene ogen en donkerbruin haar dat tot vlak over zijn schouders valt.

Ik hoorde Georgie en Nenthe de Janprofessor vragen waarom hij hun niet Kleine Wanja in plaats van mij aangeboden had. Jullie vergissen jullie helemaal, zei de Janprofessor op verontwaardigde toon. Ik was een veel betere keuze.

Proloog

Voordat het echt begint, komt iemand vertellen wat je moet weten om sneller of beter te begrijpen wat er gaat gebeuren. Wat hierna komt, laat zien wat ik in het afgelopen jaar te weten gekomen ben.

Veel van wat ik te weten gekomen ben, heb ik van de Janprofessor gehoord. Dus laat het ook zien wat de Janprofessor weet.

De Janprofessor is professor op de universiteit en ik ben een student. Het zou niet vreemd zijn als ik van hem zou leren, maar hij wil ook van mij leren, bijvoorbeeld door doden door mij te laten spreken.

Meteen nadat ik hem voor het eerst ontmoette, heeft de Janprofessor mij aangeraden mijn studie voorlopig op te geven, en dat heb ik ook gedaan. Volgens hem nam ik geen groot risico als ik het een paar maanden zou proberen – en als ik weer verder wilde studeren kon een jongen zoals ik de gemiste stof toch makkelijk inhalen.

Dat was nadat ik hem verteld had dat het niet zeker was hoelang ik nog zou leven.

Hoelang? vroeg hij.

Dat konden ze niet zeggen.

Een jaar of minder?

Een jaar, zou ik wel op kunnen rekenen, waarschijnlijk ook nog wel een paar jaar – behalve als er plotseling iets mis zou gaan.

Ik dacht dat ik beter meteen kon uitleggen wat er aan de hand was. Ik ben geboren met een zeldzame afwijking die de wanden van mijn aderen en slagaderen sneller dan gebruikelijk doet slijten, en ten slotte barsten en scheuren. Onmogelijk om te zeggen waar het het eerst zal scheuren, dus er valt niet veel aan te doen, behalve wat medicijnen voor de bloeddruk en zo. Deze afwijking is natuurlijk genoemd naar de ontdekker. Ik vroeg de Janprofessor of hij wilde weten wie dat was, maar hij zei dat hij dat niet hoefde te weten. (Pas later begreep ik hoe ongewoon dat antwoord voor de Janprofessor was.)

Mijn ouders wisten er natuurlijk van, maar de dokters hadden

hun gezegd dat het geen probleem was als zij naar Londen zouden verhuizen en mij in Nederland zouden achterlaten – het zou juist een heel goed idee zijn – als het misging, konden zij er toch niets aan doen en zo zou ik misschien sneller opgroeien. (Ik denk niet dat ze dat als grap bedoelden.) Mijn Ex had ik het niet gezegd, want ik kreeg de diagnose pas twee weken nadat zij het met mij had uitgemaakt en het zou wel erg flauw van mij geweest zijn om haar op dat moment nog daarover te vertellen. De Janprofessor heeft het aan de Fanclub verteld (ik bedacht niet snel genoeg dat ik hem had moeten vragen het niet door te vertellen), maar ik denk dat de kans niet groot is dat Mijn Ex nog lid van de Fanclub wordt of dat zij met een van de leden over mij gaat spreken.

Dankzij de Janprofessor heb ik dit jaar veel personen voor het eerst ontmoet: zijn vriend Grote Wanja en diens zoon, een aantal van zijn collega's en de dames die lid zijn van de Fanclub die hij voor mij heeft opgericht. Dat zijn heel veel personen, maar ze zijn gelukkig erg verschillend. Na een tijdje lukte het mij al veel beter om ze uit elkaar te houden. Bovendien, de Janprofessor zegt dat véél goed is. Hij houdt van veel.

Het zou misschien makkelijker zijn als ik ze een voor een binnen kon laten komen, op een manier dat je meteen van alles over ze wil weten, zoals in een roman. Marianne zou mij kunnen uitleggen hoe, want zij schrijft romans. Maar die romans van haar gaan over wat niet echt gebeurd is.

De allereerste keer dat ik de Janprofessor ontmoette, was toen ik een tentamen wilde doen en ik een dag te laat was. Dat was niet helemaal mijn schuld. Ik had de datum opgezocht en getoeterd maar er was op college verteld dat de dag veranderd was.

Ik ging bijna nooit naar college. Er was een andere student die mijn handtekening voor mij zette op de aanwezigheidslijsten. Ik was hem op de eerste dag op de universiteit tegengekomen, op een kennismakingsbijeenkomst voor de eerstejaars. Ik zei dat ik de volgende week misschien niet naar alle colleges zou kunnen komen. Hij begon meteen over de aanwezigheidsplicht en daarna bood hij aan voor mij te tekenen – ik zou toch hetzelfde voor hem doen? Toen ik hem een paar weken later weer tegenkwam, zei hij dat hij mij ook kopieën kon geven van zijn aantekeningen van de colleges. Maar hij had mij niet verteld over de verschoven tentamendatum.

Ik wachtte tien minuten bij de afgesloten deur van de zaal waar ik dacht dat het tentamen zou zijn. Daarna liep ik naar de portier; die zei dat het gisteren al geweest was.

In de studiegids stonden bij het vak de namen van zes docenten, die van de Janprofessor onderaan. De portier vertelde me waar zijn kamer was. Ik rende de trap op en kwam buiten adem zijn kamer binnen. De deur stond open en ik had geklopt, maar was meteen ook doorgelopen. Ik zei dat ik de vragen nog niet had gezien. Daarom zou het niet oneerlijk zijn als ik het tentamen nu zou kunnen doen. Hij kon mij in een lege kamer opsluiten en ik hoefde niet de hele drie uur te hebben.

De Janprofessor zwaaide met zijn handen en armen.

Misschien kun je beter eerst gaan zitten?

Hij gebaarde naar de bureaustoel aan de andere kant van het bureau waaraan hij zat.

Vorig jaar heb ik een werkgroep gegeven in dat vak, maar dit jaar heb ik er niets mee te maken. Ik vermoed dat mijn collega's niet op mijn verzoek in willen gaan, maar als je het zeker wil

weten moet je het hun vragen. Het is het beste als je het aan de vakcoördinator vraagt, maar die is er vandaag niet.

Daarna stelde hij nog een keer voor dat ik zou gaan zitten en begon mij vragen te stellen.

Waar ben je geboren? Waarom ben je economie gaan studeren? Leven je ouders nog? Wat is je lievelingskleur? Op welk muziek-instrument zou je het liefst willen spelen als je op een instrument zou kunnen spelen?

Ik ging zitten.

Welke tentamens heb je al gedaan? Heb je een vriendin? Wat was haar lievelingskleur toen zij nog je vriendin was? Vind je het moeilijk om naar een toneelstuk te kijken? Vind je het moeilijker om naar een gesprek in een film of een tv-serie te kijken als er muziek op de achtergrond klinkt? Wat is je favoriete muziek?

Ik wilde hem niet zeggen naar welke muziek ik luisterde en zei daarom van alles.

Dat is goed, zei hij.

Hij was op zoek naar iemand zoals ik voor een groep vriendinnen. Als ik er genoeg van had, kon ik er dezelfde dag nog mee stoppen. Dan had ik hoogstens wat studietijd verloren en die kon ik zo inhalen. Om de beslissing nog makkelijker te maken zou hij mij meteen voor het tentamen laten slagen dat ik gemist had. Hij had nog een paar roze tentamenbriefjes zoals die lang geleden gebruikt werden. Hij hoopte dat de examenadministratie die voor een laatste keer nog zou willen accepteren.

Wat is je naam? Studentnummer? Op wat voor cijfer had je gehoopt?

Hij liet mij zijn hand zien, eerst dicht, daarna open. In de handpalm lag iets wat eruitzag als een gouden horloge. Hij moest

het gepakt hebben terwijl hij een tentamenbriefje uit zijn bureau haalde.

Het is een stopwatch, legde hij uit. Daarmee kan ik zien hoelang je erover doet om vragen te beantwoorden. Het is niet zomaar een stopwatch. Het is de stopwatch die Frederick Winslow Taylor, de uitvinder van *scientific management*, in het begin van de twintigste eeuw gebruikt heeft. Dat was de man met de stopwatch die achter een arbeider ging staan om te meten hoeveel tijd hij nodig had. En dan probeerde Taylor te bedenken hoe het sneller kon. Misschien is het niet de stopwatch die Taylor gebruikte, maar dan is het nog steeds een redelijke kopie. Ik heb er minder dan de prijs van een redelijke kopie voor betaald, dus verder kan het mij niet schelen. Ik heb ook een valse baard die een kopie is van die van Karl Marx.

Het was nog steeds een rustige en zonnige dag toen ik weer op straat stond. Het hielp ook te denken dat het misschien geen slecht idee was om ja te zeggen op het voorstel van de Janprofessor. Mijn fiets had ik vastgemaakt aan een lantaarnpaal. Er is een fietsenstalling in de kelderverdieping van de Business School, maar die gebruik ik liever niet. De toegangsdeur is elektrisch en wat zou ik moeten doen als ik plotseling weg moest en de elektriciteit was uitgevallen? In plaats van te fietsen had ik ook naar de universiteit kunnen lopen, want ik woon niet ver, in een kamer op de zolderverdieping van een gebouw waarin vroeger een bank was.

Hoe ik daaraan gekomen ben? Ik zag iemand een briefje ophangen op een prikbord in de hal van de universiteitsbibliotheek. Meteen toen hij uit zicht verdwenen was, haalde ik het weg. De vader van degene die het briefje opgehangen had, werkte voor de bank die nog steeds de eigenaar was van het gebouw. Die stu-

dent had een geheime vriendin en woonde eigenlijk in haar huis. Daarom wilde hij de zolder aan iemand onderverhuren. Wel op voorwaarde dat als zijn vriendin hem eruit zou gooien, ik de zolder ook meteen zou verlaten. In het ergste geval waren er altijd nog goedkope hotels. Ik zei meteen ja. Niemand kan zeggen dat ik helemaal nooit een initiatief neem.

Onder mij wordt het hele gebouw verbouwd. Als ik overdag wegblijf, heb ik er weinig last van. Ik moet wel vroeg opstaan – ze beginnen tussen zes en zeven. De Janprofessor heeft mij beloofd dat ik altijd een van de kamers op de gang kan gebruiken, als ik ergens wil zitten waar het rustiger is. Hij weet meestal wel wie die dag thuis werkt of op reis is. Hij haalt de sleutel van het secretariaat en dan hoef ik hem alleen te zeggen wanneer ik wegga, zodat hij kan afsluiten. Maar vanmiddag kan ik niet op de universiteit blijven. Dieke verwacht mij voor de Italiaanse les. Heb ik me goed voorbereid? *Fui, fosti, fu, fummo, foste, furono. Passato remoto* van zijn. *Ebbi, avesti, ebbe, avemmo, aveste, ebbero. Passato remoto* van hebben. Nu nog een snelle vertaal oefening met verschillende werkwoordstijden: ik had een mooie fles wijn en ik heb die weggegeven aan wie de Coca Cola-professor was.

Straks, aan het einde, vertelt de Janprofessor over hoe hij zelf op de universiteit kwam werken en wat er toen gebeurde. Er gebeurde van alles: rechtszaken, nachtelijke inbraken, handtekeningenacties om iemand van een gang af te krijgen, en er ging ook iemand dood. Daar ben ik niet bij geweest, dat is het verhaal van de Janprofessor.

Als je het verhaal al kent maar nog een keer wilt horen kun je deze proloog overslaan.

Dieke en ik leren samen Italiaans. Niet lang nadat ik aan de Fanclub voorgesteld was, zijn we daarmee begonnen. Ik heb er ook tijd genoeg voor, ik ben immers opgehouden met studeren. Dieke is eerder begonnen, maar is niet erg ver gekomen en wil nu weer verder gaan.

Ik zit op de bank, met haar laptop op mijn schoot, en een woordenboek naast mij; zij zit op het tapijt op de vloer voor mij. Het was haar idee om het zo te proberen. We proberen met elkaar te spreken en gebruiken zo vaak mogelijk Italiaanse woorden. Als we in het Italiaans niet verder komen maken we de rest van de zin in het Nederlands af. We lezen de webversies van de *Corriere della Sera* of *La Stampa*. Ook de *Gazzetta dello Sport*. Zij denkt dat er plotseling een dag komt dat we vloeiend Italiaans tegen elkaar spreken. In het geheim ben ik begonnen ook een paar werkwoordvervoegingen uit mijn hoofd te leren.

Als ik twee werkwoorden achter elkaar goed gebruik, kijkt Dieke mij steeds verbaasd aan, misschien ook blij omdat ze denkt dat haar methode werkt. Het konijn maakt kleine sprongetjes over het tapijt. Dieke pakt een open zak chips van achter de boeken in haar boekenkast en geeft er een paar aan het konijn.

Ik zoek konijn op. *I conigli hanno mangiato le verdure del mio giardino*. De konijnen hebben de groente in mijn tuin opgegeten. *Non mi piace l'aspetto della pelle di coniglio, quindi comprerò una capa di lana*. Ik houd er niet van hoe dat konijnenbont eruitziet, dus koop ik een jas van wol.

Ben je teleurgesteld dat ik geen strakke kleren aangetrokken heb, of anders het uniform van een parkeerwachter? Wat is teleurgesteld in het Italiaans?

Ik zoek het op. *Deluso*.

Dat klinkt meer alsof je iets verkeerd hebt begrepen dan alsof je teleurgesteld bent.

Rattristato kan ook, of *rammaricato*. *Fu rattristata di sapere che la sua amica non sarebbe più tornata*. Zij was teleurgesteld toen ze merkte dat haar vriendin niet meer was teruggekomen. Als het heel erg is, wordt het *profondamente deluso* of *molto amareggiato* – klinkt dat beter?

Dieke komt naast mij op de bank zitten en vraagt wat ik later wil worden. Denk ik dat mijn tijd met de Fanclub goed zal staan op mijn cv? Heb je nog geen cv? Ik wel. Ergens midden in de middelbare schooltijd moest mijn hele klas een cv opstellen, dat was huiswerk voor Nederlands. Sindsdien heb ik het bijgehouden. Altijd handig als ik plotseling moet solliciteren. Hoe zeg ik dat in het Italiaans?

Ik zoek naar cv + Italiaans en vind openingszinnen voor sollicitatiebrieven. *Con la presente, desidero sottoporre alla Sua attenzione il mio interesse per la posizione di...*

Misschien is het beter als we een makkelijker gesprek proberen te voeren, zegt Dieke. Heb jij eigenlijk ooit betaald werk gedaan? Of vrijwilligerswerk? Wat eten we vanavond?

Avondeten is iets als *fronza*, *pronza*.

Pranzo?

Ik kijk in het woordenboek. *Pranzo* is lunch. Avondeten is *cena*. Dieke biedt aan mij uit eten te nemen.

We kunnen ook hier blijven en een pizza bestellen. Misschien kun je dat nu in het Italiaans?

Ze geeft mij haar telefoon en een menufolder van een pizza-bezorgdienst.

Ik bel en zij bedenkt tijdens het bestellen dat ze liever een andere heeft. Daarna blijken de nummers van de pizza's te zijn veranderd. Het duurt lang en de jongen van de bezorgdienst klinkt boos als hij ophangt.

Dieke wil weten waarom Mijn Ex het met mij heeft uitgemaakt. Hoe zij dat weet? Omdat de Janprofessor dat aan de Fanclub heeft verteld. Wat heeft hij hun nog meer verteld?

Heeft de Janprofessor mij niets over haar verteld?

Niet veel. Hij heeft gezegd dat je negentig kilo weegt.

Negentig kilo of ongeveer negentig kilo? Wat wil je drinken? Ik heb karnemelk en een pak fruitsap. Misschien kan ik iemand vragen of ik een fles wijn mag lenen.

Karnemelk klinkt goed.

Het zou handig zijn als je jezelf kan bedienen. Als het goed is ligt er een nog ongeopend literpak karnemelk op de middelste plank van de grootste ijskast in de keuken. Er zijn twee ijskasten. De onderste plank in de linker-ijskast is van mij en de middelste plank in de rechter-ijskast. Je moet niet in de war raken als je een plank lager precies dezelfde karnemelk ziet. In dit huis woont een jongen die verliefd op mij is. Hij weet geen andere manier om het mij te laten merken dan door kleren aan te trekken in dezelfde kleuren als ik de vorige dag droeg en door dezelfde boodschappen te doen. Heb jij een eigen keuken?

Ik zeg dat mijn kamer niet echt bedoeld is om in te wonen, het is meer een kantoor. Er staat wel een kleine ijskast in een kamer op een verdieping lager. Ik hoef alleen maar de stekker in het stopcontact te doen. Mijn moeder heeft een elektrisch fornuis met twee pitten voor mij gekocht, maar dat zit nog in een kartonnen doos. De wc is ook een verdieping lager. Er zijn meer wc's in het

gebouw, maar de wc die ik gebruik, is de enige die werkt. Nog een reden waarom ik probeer weg te zijn voordat de bouwvakkers aan het werk gaan en pas weer terug te komen als zij weg zijn. Ik slaap op een matras op de grond. In de kamer staat ook een oud bureau met daarop drie oude zwarte telefoons.

Wil je hier blijven slapen?

Ik blijf slapen en blijf maagd. Ik houd mijn onderbroek aan en zij draagt een nachthemd dat tot haar voeten valt. Vlak voor ze in het bed stapt, zet ze een muts op haar hoofd. (Ze haalt de muts uit de bovenste la van het kleine ladenkastje naast haar bed, lijkt even te aarzelen en zet hem dan op.) Ze zegt dat het een gewone muts is, maar zij gebruikt hem als nachtmuts. Ze slaapt makkelijker als ze die op heeft. Denk ik dat ik makkelijker slaap als zij die op heeft?

Eigenlijk blijf ik nauwelijks slapen. We liggen ieder onder een eigen dekbed en zij heeft nog een groot derde dekbed over ons beiden heen getrokken. Het is al gauw veel te warm voor mij. Zij ligt stil en aan haar ademen hoor ik dat ze slaapt. Ik duw het derde dekbed van me af. Daarna ook een deel van mijn dekbed, zodat mijn voeten en benen onbedekt zijn. Ik draai me voorzichtig om en om, probeer haar niet wakker te maken. *Letto* is bed, *mio letto* is mijn bed, zelfs als zij het zegt, want persoonlijke voornaamwoorden worden verbogen naar het woord waar zij bij horen, niet naar de persoon van wie zij zijn.

Ergens tussen een en twee ben ik in slaap gevallen. Tussen vier en halfvijf zag ik dat Dieke halfwakker was. Ik zei dat ik naar huis ging.

Er heeft een *General Electric AND General Motors Professor of Strategy* gesolliciteerd op onze leegstaande leerstoel. Waarom zou hij dat doen?

De Janprofessor heeft zijn cv gezien en de man is bijna tweehonderd jaar oud. Op de Amerikaanse universiteit waar hij nu lesgeeft, verdient hij zeker twee keer zoveel als wij hem kunnen bieden.

Als hij aangenomen wordt, kan dat een ramp zijn voor de carrière van UHD Weltevree. Deze kandidaat schrijft over dezelfde onderwerpen als hij. Als deze kandidaat aangenomen wordt, zal er niet snel een tweede leerstoel komen op dat terrein. Natuurlijk is de algemene situatie nog veel erger voor UD Willem Twee, want zijn onderwerp is uit de mode en er is hier nooit een leerstoel geweest die daarover ging, zelfs toen het nog in de mode was. UHD Weltevree zou kunnen proberen specialist in iets anders te worden, maar ik ben bang dat hem dat niet meer gaat lukken – hij is al zo lang met hetzelfde bezig en hij heeft niet de meest beweeglijke persoonlijkheid. Toen ik hier kwam werken waren er twee Willems, maar de eerste Willem ging na een halfjaar al weg, hij zit nu ergens in Engeland, Essex of Exeter. Die eerste Willem was ook veel dikker – die twee waren makkelijk uit elkaar te houden.

De Janprofessor heeft nog een voorstel: hij wil mij als student-assistent laten benoemen.

Het is een bescheiden begin, maar het zou een basis kunnen worden waarvandaan je je machtspositie zou kunnen uitbouwen – klinkt dat goed? Bovendien kun je dan uren declareren, ook voor wat je voor de Fanclub doet. Niet allemaal, want dan wordt het

te duur, maar zeg een uur per dag of avond. Weer een mogelijk bijbaantje voor de gouden jongen.

Ik kijk hem aan. Hij kijkt terug, een moment alsof hij ongerust is dat hij iets verkeerd gezegd heeft. (Denkt hij dat goud mij eraan kan herinneren dat ik binnenkort dood kan zijn?)

Daar bedoel ik jou mee. En ooit zul je zo veel bijbaantjes hebben dat je op een gouden fiets van huis naar werk kan gaan en op een andere gouden fiets weer terug.

Ik schud mijn hoofd, maar niet om ergens nee op te zeggen.

Als je interesse hebt, moeten er nog wel een paar formaliteiten in orde gemaakt worden. De sectievoorzitter, de directeur en de decaan moeten allemaal tekenen, maar daar zijn ze toch voor. Weet je dat de Universiteit van Amsterdam vroeger de Gemeentelijke Universiteit was? Professoren werden toen nog door Burgemeester en Wethouders benoemd en ze werden betaald door de stad. De gemeenteraad kon een hele vergadering lang over een aanstelling spreken. Een professor méér betekende twee badmeesters minder in het gemeentelijke zwembad. Misschien kon er iets geregeld worden met een extra docent die ook twee middagen per week aan de rand van het zwembad zou zitten? Hij kon daar toch ook tentamens nakijken? Die tijden zijn helaas voorbij, maar verder is veel nog hetzelfde. De namen van de functies en rangen zijn wel veranderd. Vroeger waren er wetenschappelijke medewerkers en hoofdmedewerkers; nu zijn dat universitair docenten en hoofddocenten, UD's en UHD's. In Nederland hadden we ook een tijd lang *Privatdozenten*, zoals in Duitsland, maar misschien heetten ze hier anders. Professoren zijn er altijd geweest.

Hij strekt zijn armen naar links en rechts uit en laat ze weer zakken.

Toen ik met lesgeven begon, sloeg ik alles over wat al in het boek stond – geen wonder dat ik gekozen werd als slechtste leraar van het jaar.

Meteen daarna vraagt hij hoe het met de Coca Cola-professor gaat, hebben ze hem al gevonden? Zullen wij hem hier uitnodigen, als *visiting scholar*? Als de Vrije Universiteit hem niet meer wil hebben zouden wij onze slag kunnen slaan.

Iets anders – hij herinnert zich ook dat hij mij gevraagd heeft hem iets aan nieuws te brengen waar wij over zouden kunnen spreken. Het mag zelfs iets zijn wat ik niet durf te zeggen zonder eraan toe te voegen dat het me spijt dat ik geen beter nieuws kan brengen. Vertel hem iets wat hij nog niet weet, zoals de rechter vroeg aan de advocaten van beide partijen.

Wanneer heb je me dat gevraagd?

Je hoeft ook niet iets te brengen wat helemaal nieuw is. Iets ouds waar nog niet veel mee gedaan is, dat is ook al mooi. Maar ik zal er in het vervolg niet meer naar vragen. Als je toch iets gevonden hebt, moet je er gewoon zelf maar over beginnen.

Hij leunt achterover in zijn stoel en de rug van de stoel buigt iets mee naar achteren.

Hij hoopt dat er ooit een dag komt dat hij niemand meer nodig heeft die hem nieuws brengt – dit klinkt hartverscheurender dan hij het bedoelt.

De Janprofessor wil ook Italiaans gaan leren.

Om jou te helpen of om jou bij te houden, zegt hij. En ik heb nog een paar handboeken thuis liggen. *Italiaans voor beginners*. En natuurlijk: *Italiaans als u in Italië bent*. Ben jij ook iemand die een hoofdstuk uit een leerboek leest alsof het een roman is en de oefeningen aan het einde van het hoofdstuk overslaat? Sommige

lijken te simpel; bij andere word je bang dat je er niet snel uitkomt, zelfs als het antwoord achterin staat. Je zou er plotseling achter kunnen komen dat je iets helemaal verkeerd begrepen hebt en dan geen tijd meer hebben om het beter te begrijpen.